

Vyvěšeno dne: 26. 8. 2026

Svěšeno dne: 9. 9. 2026

Drahomíra Hrbáčková

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Faisala Husseiniho v právní věci žalobkyně: **San Anton s.r.o.**, se sídlem Gagarinova 1106/25, Praha 6, zastoupená Mgr. Pavlem Markem, advokátem se sídlem Na Poříčí 1070/19, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2026, č. j. 3 A 38/2025 – 42,

t a k t o :

- I.** Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 2. 2026, č. j. 3 A 38/2025 – 42, **se zrušuje.**
- II.** Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2025, č. j. MZE-21413/2025-13122, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti v celkové výši 26 405 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jejího zástupce Mgr. Pavla Marka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 3. 2025, č. j. MZE-21413/2025-13122, zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Státního zemědělského intervenčního fondu (dále jen „*Fond*“) ze dne 6. 12. 2024, č. j. SZIF/2024/0745301. Posledně uvedeným rozhodnutím Fond zamítl žádost žalobkyně o mimořádnou podporu za škodu způsobenou mrazem na její borůvkové farmě podle nařízení vlády č. 264/2024 Sb., o stanovení některých podmínek provádění mimořádné finanční podpory pro odvětví ovoce postižené nepříznivými klimatickými jevy v roce 2024 (dále jen „*nařízení č. 264/2024*“). Důvodem zamítnutí žádosti žalobkyně bylo to, že v relevantní době (tj. od 20. 5. 2024 do 31. 5. 2024) nepožádala Fond o místní šetření v souvislosti s jarními

mrazy v roce 2024, čímž dle správních orgánů nesplnila podmínku pro poskytnutí mimořádné podpory dle § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024, kterou je *informace Fondu o odhadu škod na ovoci*.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který ji rozsudkem ze dne 13. 2. 2026, č. j. 3 A 38/2025 – 42, zamítl jako nedůvodnou.

[3] Městský soud uvedl, že žalobkyně k žádosti o mimořádnou podporu ze dne 30. 10. 2024 přiložila podklady od společnosti Generali Česká pojišťovna, a. s. (dále jen „*pojišťovna Generali*“) a posudek Českého hydrometeorologického ústavu. Tyto podklady však dle městského soudu nebyly pro posouzení žádosti žalobkyně podstatné a správní orgány jimi nebyly povinny provádět dokazování. Podle městského soudu je Fond odpovědný za kontrolu plnění podmínek poskytnutí dotace, a je proto logické, že právě Fond zajišťuje získávání potřebných informací a ověřuje skutečný rozsah škod. Tomu dle městského soudu odpovídá i samotné nařízení č. 264/2024, které požaduje výpočet míry poškození na základě *informace Fondu o odhadu škod na ovoci*. Tuto formulaci je dle městského soudu s ohledem na odpovědnost Fondu nutno vykládat tak, že informaci obstarává právě Fond.

[4] Skutečnost, že místní šetření v některých případech namísto Fondu prováděl Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, nebyla dle městského soudu podstatná. Na rozdíl od pojišťovny Generali byl totiž tento ústav k provádění místních šetření Fondem pověřen.

[5] Městský soud dále zdůraznil, že žalobkyně v dopise přiloženém k žádosti uvedla, že se dne 25. 5. 2024 seznámila s tiskovou zprávou Fondu, ve které bylo uvedeno, že „[p]rotokol, který vznikne při kontrole na místě, bude jednou z podmínek pro následnou kompenzaci“. Žalobkyně tedy dle městského soudu věděla, že protokol z místního šetření provedeného Fondem bude podmínkou pro kompenzaci, přesto však o místní šetření nepožádala, ačkoliv tak učinit mohla.

[6] Proti rozsudku městského soudu podává žalobkyně (dále jen „*stěžovatelka*“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „*s. ř. s.*“).

[7] Stěžovatelka namítá, že § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024, dle kterého bude podpora vyplacena na základě informace Fondu o odhadu škod, nelze vykládat tak, že jediným subjektem pověřeným k získání této informace je Fond. Městským soudem zvolený výklad je dle stěžovatelky přehnaně formalistický, diskriminační a vykládá právní normu v rozporu s výkladovými pravidly v její neprospěch; tento výklad jde rovněž proti smyslu a účelu dotčených předpisů.

[8] Ze žádného právního předpisu podle stěžovatelky nevyplývá povinnost požádat Fond o místní šetření. Tiskovou zprávu Fondu, na kterou odkazoval městský soud, stěžovatelka za právní předpis nepovažuje. V době vydání tiskové zprávy již navíc u stěžovatelky probíhalo šetření pojišťovny Generali, duplicitní šetření ze strany Fondu tedy stěžovatelka považovala za nadbytečné. Informaci o odhadu škod stěžovatelka Fondu poskytla, aniž by Fond rozporoval její správnost či pravost. Nezohlednění závěrů pojišťovny Generali a Českého hydrometeorologického ústavu tedy považuje za nedůvodné.

[9] Podle stěžovatelky by mělo být nařízení č. 264/2024 vykládáno v souladu se zásadou *in dubio mitius* a také ve světle nařízení Komise (EU) 2024/2030 ze dne 23. 7. 2024, kterým se stanoví mimořádná finanční podpora pro odvětví ovoce a zeleniny a odvětví vína postiženého nepříznivými klimatickými jevy v Rakousku, Česku a Polsku v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 (dále jen „*prováděcí nařízení Komise*“), dle kterého by měla být podpora rozdělena na základě objektivních a nediskriminačních kritérií, která zohlední rozsah obtíží a skutečných hospodářských škod, jimž dotčení zemědělci čelí.

pokračování

[10] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s napadeným rozsudkem a odkazuje na své vyjádření k žalobě. Dále uvádí, že všichni žadatelé o poskytnutí mimořádné podpory byli Fondem informováni o možnosti požádat o místní šetření, jakož i o tom, že výstup z místního šetření bude jednou z podmínek pro následnou kompenzaci. Za řádnou kontrolu žádosti o mimořádnou podporu může být podle žalovaného odpovědný pouze Fond. Naopak ohledání pojišťovnou Generali nemůže být podle žalovaného přípustné, jelikož jeho předmětem bylo ověření pojistného plnění ze smlouvy, nikoliv žádost o poskytnutí mimořádné podpory. Dotační podmínky přitom dle žalovaného nejsou shodné s podmínkami pojistné smlouvy. Podklady poskytnuté pojišťovnou Generali navíc podle žalovaného nepostačovaly k tomu, aby z nich Fond mohl stanovit konkrétní výši mimořádné podpory. Dále žalovaný uvádí, že veřejná moc může stanovit tvrdé a přísné podmínky, za nichž poskytuje prostředky z veřejných rozpočtů, přičemž odpovědnost za jejich dodržení nese primárně žadatel o dotaci.

[11] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud poté přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Podle § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024 *mimořádná podpora bude žadateli poskytnuta na výměru obhospodařovaného dílu půdního bloku nebo jeho části s konkrétním druhem ovoce vedené na žadatele v evidenci využití půdy podle užívatelských vztahů podle odstavce 2, na které bylo poškození konkrétního druhu ovoce na základě informace Fondu o odhadu škod na ovoci způsobených v přímé souvislosti s jarními mrazy v roce 2024 vyšší než 50 %.*

[14] V projednávané věci je sporný výklad nařízení č. 264/2024, konkrétně to, zda *informace Fondu o odhadu škod na ovoci* musí vycházet pouze z vlastní činnosti Fondu, či zda naopak lze tuto informaci opatřit i jinak, tedy zda Fond musí přihlídnout i k jiným podkladům.

[15] Městský soud dospěl k závěru, že § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024 je nutno vykládat tak, že se jedná o informaci, kterou Fond sám obstaral, čímž je provedení místního šetření Fondem *de facto* podmínkou získání mimořádné podpory. Nejvyšší správní soud se nicméně ztotožňuje se stěžovatelkou, že pro takto restriktivní výklad chybí v předpisech opora.

[16] Ačkoliv formulace § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024 může nasvědčovat tomu, že *informace Fondu o odhadu škod na ovoci způsobených v přímé souvislosti s jarními mrazy v roce 2024* odkazuje na konkrétní dokument, kterým by měl žadatel či Fond disponovat, tento pojem není v nařízení č. 264/2024 definován ani jinak blíže vysvětlen. Nařízení č. 264/2024 ani jiný právní předpis rovněž neuvádí, jakým způsobem (resp. jakým subjektem) by měla být *informace Fondu o odhadu škod* obstarána. Tuto skutečnost pak nelze vyvodit ani z jazykového vyjádření § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024. Pouhé vyjádření, že se jedná o „*informaci Fondu*“ bez dalšího neznámá, že se jedná o informaci, kterou Fond získal výhradně ze své činnosti, jelikož stejně tak může jít o informaci, kterou Fond získá z podkladů předložených jinou osobou.

[17] Z jazykového vyjádření rovněž není jednoznačné, zda normotvůrce užitím spojení „*informace Fondu*“ zamýšlel vyjádřit původ informace, tj. zda se jedná o informaci pocházející od koho (čeho) – Fondu; či zda chtěl pouze vyjádřit její vazbu k Fondu jakožto adresátu či nositeli informace, tj. zda jde o informaci (adresovanou/doručenou) komu (čemu) – Fondu.

Z gramatického hlediska se tedy jedná o víceznačné vyjádření, které připouští oba rovnocenné výklady.

[18] Z důvodové zprávy k nařízení č. 264/2024 také nevyplyvá, že by záměrem normotvůrce bylo podmínit poskytnutí mimořádné podpory provedením místního šetření ze strany Fondu, resp. že by normotvůrce zamýšlel zjištění rozsahu poškození ovoce omezit pouze na podklady získané vlastní činností Fondu. V důvodové zprávě je totiž k § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024 pouze obecně uvedeno, že „[m]imořádná podpora bude Fondem poskytnuta žadateli, pokud bude poškození podle informací Fondu u konkrétního druhu ovoce po přepočtení na celkovou výměru evidovanou na žadatele v evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů vyšší než 50 %.“

[19] Restriktivní výklad zastávaný městským soudem a žalovaným pak nelze dovodit ani ze smyslu a účelu nařízení č. 264/2024. Toto nařízení bylo vydáno v návaznosti na prováděcí nařízení Komise, dle kterého byly státům zasaženým nepříznivými klimatickými jevy na jaře roku 2024 (České republice, Rakousku a Polsku) poskytnuty finanční prostředky na provedení *opatření, jejichž cílem je kompenzovat nejvíce postižené zemědělce v odvětví ovoce a zeleniny a v odvětví vína za hospodářské ztráty, které mají dopad na životaschopnost zemědělců*. Dle čl. 1 odst. 3 prováděcího nařízení Komise pak mají dotčené státy přijímat opatření *na základě objektivních a nediskriminačních kritérií, která zohledňují skutečné hospodářské ztráty vzniklé postiženým zemědělcům a zajišťují, aby výsledné platby nevedly k narušení trhu nebo hospodářské soutěže*.

[20] Smyslem a účelem nařízení č. 264/2024 je tedy zmírnit nejtvrďší dopady, které měly jarní mrazy v roce 2024 na pěstitele ovoce, kompenzovat nejvíce zasaženým pěstitelům vzniklé škody a tím udržet jejich konkurenceschopnost. Rozhodujícím by tedy mělo být především to, zda je dostatečně osvědčeno, že žadatel skutečně vznikla škoda odpovídající podmínkám podpory. Výklad městského soudu a žalovaného nicméně požaduje, aby stěžovatelka respektovala privilegovaný způsob zjišťování skutkového stavu výhradně ze strany Fondu (či jím pověřených orgánů). Nad rámec znění komentovaného ustanovení tak kodifikuje jediný možný způsob, jímž může být škoda formálně zjištěna, a to bez ohledu na možnost zjistit skutkový stav („*informaci Fondu*“) jinými prostředky. Takový výklad je tedy v rozporu se smyslem a účelem nařízení č. 264/2024.

[21] Městský soud v napadeném rozsudku také přihlédl k tomu, že stěžovatelka byla seznámena s tiskovou zprávou, podle níž měl být protokol z místního šetření Fondu jednou z podmínek pro získání mimořádné podpory. Nejvyšší správní soud se nicméně s touto úvahou městského soudu neztotožňuje. Tisková zpráva Fondu totiž není právním předpisem a nemůže sama stanovovat podmínky poskytnutí podpory, resp. povinnosti stěžovatelky. V době vydání tiskové zprávy (tj. dne **20. 5. 2024**) neexistoval právní předpis, který by upravoval podmínky poskytování mimořádné podpory v souvislosti s jarními mrazy v roce 2024. Prováděcí nařízení Komise vstoupilo v platnost až **25. 7. 2024** a nařízení č. 264/2024 nabylo účinnosti až **1. 10. 2024**. Restriktivní výklad § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024 tedy nelze ospravedlňovat ani tím, že žalovaný více než 4 měsíce před jeho vydáním bez zákonné opory deklaroval, že provedení místního šetření bude podmínkou získání mimořádné podpory.

[22] Nejvyšší správní soud tak neshledal důvod, pro který by bylo třeba upřednostnit restriktivní výklad § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024, ke kterému se přiklonil městský soud. Protože zde existují různé výklady tohoto ustanovení, zdejší soud aplikoval stěžovatelkou připomínanou zásadu *in dubio mitius*. Proto Nejvyšší správní soud konstatuje, že § 3 odst. 3 nařízení č. 264/2024 je třeba vykládat tak, že *informaci Fondu o odhadu škod na ovoci* může Fond získat i z podkladů, které nepochází výhradně z jeho vlastní činnosti, pokud to tyto podklady umožňují (hodnověrně zobrazují skutečný stav).

pokračování

[23] Na výše uvedeném nic nemění ani skutečnost, že Fond dle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, rozhoduje o poskytnutí dotace a kontroluje plnění podmínek poskytnutí dotace. Samotná odpovědnost za kontrolu plnění podmínek poskytnutí dotace totiž bez dalšího neznamená, že by Fond při této kontrole nemohl přihlídnout k podkladům předloženým ze strany žadatele o dotaci, resp. jejího příjemce.

[24] Městský soud tedy pochybil, pokud dospěl k závěru, že *informaci Fondu o odhadu škod na ovoci* může Fond obstarat výhradně vlastní činností, a provedení místního šetření Fondem tedy bylo po právu podmínkou získání mimořádné podpory. Stejně tak městský soud pochybil, pokud aproboval, že se správní orgány nezabývaly podklady předloženými stěžovatelkou k prokázání její škody způsobené jarními mrazy v roce 2024. Z tohoto důvodu je napadený rozsudek nezákonný, a Nejvyšší správní soud jej proto zrušil podle § 110 odst. 1, věty první s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku). Věc však městskému soudu nevrátil k dalšímu řízení, jelikož současně rozhodl o zrušení rozhodnutí žalovaného dle § 110 odst. 2 s. ř. s. a dle § 78 odst. 4 s. ř. s., a věc mu vrátil k dalšímu řízení (výrok II. tohoto rozsudku).

[25] Dle § 78 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 110 odst. 2 s. ř. s. je žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v odůvodnění tohoto rozsudku. V dalším řízení tak bude vycházet z toho, že předchozí provedení místního šetření Fondem není podmínkou pro získání dotace a *informaci Fondu o odhadu škod na ovoci* lze získat i z jiných podkladů.

[26] V případě, že Nejvyšší správní soud ruší rozsudek městského soudu a současně ruší i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí městského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 – 98).

[27] Stěžovatelka byla ve věci úspěšná, náleží jí tak dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. náhrada nákladů řízení vůči žalovanému, který úspěšný nebyl.

[28] Důvodně vynaložené náklady v řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti tvoří zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3 000 Kč, za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč a dále odměna za zastupování advokátem. Ta byla v řízení před městským soudem určena podle § 11 odst. 1 písm. a) a písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve spojení s § 7 bodem 5. a § 9 odst. 5 advokátního tarifu, a to za dva úkony právní služby po 4 620 Kč (převzetí zastoupení, sepsání žaloby), tedy v celkové výši 9 240 Kč. Náhrada hotových výdajů (režijní paušál) činí podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu částku 450 Kč za každý z úkonů právní služby, tedy celkem 900 Kč. Odměna za zastupování advokátem v řízení o kasační stížnosti byla určena podle § 11 odst. 1 písm. d), ve spojení s § 7 bodem 5. a § 9 odst. 5 advokátního tarifu, a to za jeden úkon právní služby po 4 620 Kč (sepsání kasační stížnosti), spolu s náhradou hotových výdajů za tento úkon ve výši 450 Kč. Odměna advokáta za zastupování v řízení o žalobě a v řízení o kasační stížnosti tak činí částku 15 210 Kč. Zástupce stěžovatelky je plátcem daně z přidané hodnoty (§ 14a odst. 1 advokátního tarifu), a proto součástí nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 3 195 Kč, tj. 21 % z částky 15 210 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.).

[29] Celkové důvodně vynaložené náklady stěžovatelky činí 26 405 Kč (3 000 Kč + 5 000 Kč + 15 210 Kč + 3 195 Kč). Proto Nejvyšší správní soud uložil procesně neúspěšnému žalovanému povinnost zaplatit tuto částku úspěšné stěžovatelce na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti

a o žalobě, a to k rukám jejího zástupce. Ke splnění této povinnosti stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 26. srpna 2026

L. S.

JUDr. Tomáš Rychlý v. r.
předseda senátu